Dosarul nr. 4r-3535/24 *(4-24055111-02-4r-02082024)*
Judecător: Vasilisa Muntean

D E C I Z I E
În numele Legii

19 februarie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componența sa:
Președintele completului, judecător: Oxana Robu
Judecători: Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

A examinat în ordine de recurs*, fără participarea părților,* recursul declarat de contravenientul Guzun Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2024 în cauza contravențională pe marginea contestației înaintate de contravenientul Guzun Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024 emise în baza art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM,

Termenii de examinare a cauzei:
În prima instanță: 22.05.2024 – 09.07.2024;
În instanța de recurs: 02.08.2024 – 19.02.2025.
Procedura de înștiințare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de contravenientul Guzun Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2024*,* Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

C O N S T A T Ă:

1. La data de 29 aprilie 2024 agentul constatator al Autorității Naționale de Integritate, Plesca Tatiana a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 în privința cet. Guzun Ion în baza art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că la data de 01.04.2024, aflându-se în mun. Chișinău, a depus tardiv declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2023, contrar art.6 alin.(1) al Legii nr.133/2016.

Prin decizia agentului constatator emisă pe marginea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 în baza art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM, contravenientului Guzun Ion i s-a aplicat sancțiunea

contravențională sub formă de amendă în mărime totală de 50 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 2 500 lei.

Nefiind de acord cu decizia de sancționare emisă de agentul constatator pe procesul-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 din 29.04.2024 în temeiul art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM, la data de 14.05.2024 contravenientul Guzun Ion a depus în instanța de judecată contestație în temeiul art.448 Cod Contravențional al RM, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024, ca fiind ilegale și neîntemeiate.

În motivarea contestației se invocă precum că nu este de acord cu constatarea faptei şi aplicarea amenzii, menționând următoarele. Pe parcursul completării şi revizuirii datelor din declaraţie, pe pagina web a Autorităţii Naţionale de Integritate dedicate depunerii declarației online (https://dedarant.ani.md/User/site/login), necesitau mai multe procese suplimentare de salvare a informaţiei, aşteptare a încărcării datelor şi continuarea acţiunilor ulterioare. Astfel, termenul de aşteptare era mai mare. Astfel, după completarea datelor şi previzualizarea repetată a datelor, declaraţia a fost datată cu 01 aprilie 2024 (luni), ora 00:17:45. În confirmarea acestui fapt, a prezentat inspectorului de integritate captura de ecran a calculatorului și a explicat acestuia că deşi formal ar fi încălcat termenul pentru depunerea declaraţiei de avere şi interese personale, conform art.389 Cod Civil, dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligaţiei este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare. Astfel, ziua de 31 martie 2024 a fost de duminică, iar dânsul a depus declaraţia în următoarea zi lucrătoare (01 aprilie 2024). Astfel, consideră că nu a încălcat termenul pentru depunerea declaraţiei în sensul redat mai sus.

Mai indică că la constatarea faptei şi aplicarea sancţiunii, inspectorul de integritate a încălcat mai multe prevederi ale Codului Contravenţional, și anume nu a constatat faptul comiterii faptei cu vinovăţie (art.440 alin.(1) Cod Contravenţional), or, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională (art.8 alin.(1) şi (2) Cod Contravenţional). La fel, a încălcat principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale (art.9 Cod Contravenţional), nu a individualizat sancţiunea şi nu a aplicat o sancţiune echitabilă (art.41 alin.(1) şi (2) Cod Contravenţional), respectiv, cumulativ circumstanţelor descrise a încălcat principiul prezumţiei nevinovăţiei (art.375 Cod Contravenţional), prin faptul că avea deja o preconcepţie în privinţa sa, a ignorat circumstanţele cauzei şi i-a aplicat o sancţiune contravenţională la o scară majorată (de 50 de unităţi convenţionale), deşi art.330/2 Cod Contravenţional stabileşte o marjă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale. Inspectorul de integritate

nu argumentat nici verbal, nici în procesul-verbal sancţiunea prescrisă. De asemenea, indică că inspectorul nu a apreciat just fapta şi a încadrat-o în calitate de contravenţie, care este o faptă ilicită cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea. Consideră că depunerea declaraţiei la 01 aprilie 2024 (luni), ora 00:17:45 nu poate fi apreciată ca o contravenţie, luând în considerare aprecierea la caz a prevederilor art.389 Cod Civil, care apreciază expirarea termenului într-o zi de odihnă. Menționează că la Judecătoria Chişinău este o practică în aplicarea art.389 Cod Civil la calcularea termenelor în materie contravenţională.

Mai indică că, agentul constatator nu a acumulat careva probe şi nu le-a apreciat cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei (art.425 alin.(1) şi (3) Cod Contravenţional) şi nu a luat în considerare explicaţiile aduse în susţinerea poziţiei sale. Agentul constatator, abilitat cu atribuţii de constatare a faptei contravenţionale, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesuluiverbal. Din acest argument rezultă că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca să stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia sa întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie. Pornind de la premisa procedurală prin care legiuitorul a stabilit că nici o probă nu are nici o valoare prestabilită consideră că simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie, este insuficient pentru tragerea persoanei la răspunderea contravenţională. De asemenea, agentul constatator nu a individualizat fapta comisă (art.442 alin.(1) Cod Contravenţional).

Astfel, în conformitate cu prevederile art.7 din Codul Contravenţional, consideră că nu sa dovedit vinovăţia sa, nu a comis o faptă contravenţională în sensul art.10 Cod Contravenţional, iar în temeiul art.414 alin.(a) lit.a) Cod Contravenţional, consideră că procesul contravenţional nu putea fi efectuat şi urma să fie încetat deoarece nu există faptul contravenţiei.

Prin urmare, solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024, ca fiind ilegale și neîntemeiate.

2. Prin *hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2024,* contestația înaintată de cet. Guzun Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024, emise în baza art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

3. *Împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 09 iulie 205 a declarat recurs contravenientul Guzun Ion prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 09.07.2024 cu adoptarea unei noi hotărâri prin care: să fie anulat procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. ANI01000442 din 29.04.2024 privind pretinsa contravenție prevăzută de art. 330² alin. (1)Cod contravențional, în*

privința lui Guzun Ion; anularea deciziei agentului constatator asupra cazului de contravenție cu răspundere contravențională din 29.04.2024 de sancționare a lui Guzun Ion în baza art. 320 [2] Cod contravențional, prin care i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale; să fie încetat procesul contravențional în privința lui Guzun Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320[2] alin. (1) Cod contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale, în temeiul art. 441 lit. a), art. 461 Cod contravențional al RM.

În motivarea cerințelor, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- agentul constatator a pretins încălcarea art. 6 alin. (1) al Legii nr. 133 din 17 iunie 2016, însă în Procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. ANI01000442 din 29 aprilie 2024, la pct. 4 la parafa „Timpul săvârșirii" nu este indicată ora, sau perioada săvârșirii;

- în motivarea soluției, instanța de fond indică: Astfel, potrivit art. 6 al Legii nr. 133 sin 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, declarația se depune anual, până ladata de 31 martie , indicându-se veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, de asemenea bunurile deținute și interesele personale prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) –m) la data depunerii declarației. Însă instanța de fond nu combate argumentul precum că 31 martie era zi de duminică. Declarația fiind depusă șa 01 aprilie (zi de luni), ora 00:17:45 cu o pretinsă întârziere de 17 minute 45 secunde;

- instanța de fond nu combate principiul unanim recunoscut. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează;

-instanța de fond nu combate prevederile legale art. 389 Cod civil, denumit *Expirarea termenului într-o zi de odihnă*. Dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare/ Totodată, art. 14 alin. (4) a Codului Muncii prevede: Dacă ultima zi a termenului este o zi nelucrătoare, atunci ziua expirării termenului se consideră prima zi lucrăoare imediat următoare. Art. 231 alin. (5) Cod de procedură penală, prevede: Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul zilei lucrătoare care urmează;

- invocă că nu a încălcat regulile privind declararea averii și intereselor personale, iar de către instanța de fond i-a fost încălcat dreptul său la un proces echitabil prevăzut de art. 6 a CEDO;

- instanța de fond argumentează soluția prin faptul că termenul prevăzut de art. 6 al Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale 31 martie, ar fi un termen de decădere. Nedepunerea în termen a

declarației nu decade persoana în dreptul de a depune Declarația;

- persoana poate depune Declarația, doar că se va considera ca fiind depusă tardiv, fapt ce se confirmă prin conținutul art. 330^2 alin. (1) Cod contravențional, Depunerea tardivă a declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună în condițiile Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale;

- a indicat expres că pe parcursul completării și revizuirii datelor din declarație, pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate dedicate depunerii declarației on-line (https://declarant.ani.md//User/site/login), necesitau mai multe procese suplimentare de salvare a informației, așteptare a încărcării datelor și continuarea acțiunilor ulterioare/ Astfel, termenul de așteptare era mai mare. După completarea datelor și previzualizarea repetată a datelor, declarația a fost datată cu 01 aprilie 2024 (zi de Luni), ora 00:17:45) cu o pretinsă întârziere de 17 minute 45 secunde;

- pretinsa întârziere de 17 minute 45 secunde nu este o manifestare „prin comportare negativă din partea făptuitorului de a acționa în termenul prevăzut de lege, în îndeplinirea obligației impuse de lege, materializându-se sub formă de inacțiune ilicită", după cum constată instanța de fond, din moment ce acesta s-a confruntat cu dificultăți tehnice care nu pot fi imputate contravenientului;

- în speță nu a fost probată comiterea contravenției menționate, iar agentul constatator a stabilit în mod arbitrar starea de fapt și vinovăția contravenientului, și în lipsă deplină de probe administrate, a emis o decizie neîntemeiată privind art. 320^1 alin. (1) Cod contravențional RM, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale (2500 lei);

- în conținutul procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. ANI01000442 din 29.04.2024, la pct. 4, la parafa „Timpul săvârșirii " nu este indicat ora sau perioada săvârșirii;

- neindicarea timpului săvârșirii pretinsei contravenții, neindicarea termenului pretinsei întârzieri de depunere a Declarației cu 17 minute 45 secunde (depunerea declarației la 01 aprilie 2024 (zi de luni), ora 00:17:45), neindicarea circumstanței precum data de 31.03.2024 era zi de Duminică - nu constituie o informare precisă și completă cu privire la faptele care se reproșează acuzatului și calificării lor juridice;

- în asemenea împrejurări, conform prevederilor art. 445 Cod contravențional, procesul contravențional în privința contravenientului Guzun Ion urma să fie încetat, or procesul verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, însă în privința acestuia a fost adoptată o decizie de sancționare, iar instanța de fond nu a înlăturat aceste omisiuni;

- referitor la deficiențele procesului-verbal cu privire la contravenție, relevă că, constatarea faptei contravenționale realizate de către agentul

constatator are un caracter superficial și tendențios, ceea ce denotă încălcarea prevederilor legale. Motivele acestor deficiențe țin de necunoașterea legii ori de aplicarea constantă a legii într-un mod distorsionat de către agentul constatator. În procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. ANI01000442 din 29 aprilie 2024: - la pct. 1 parafa „Locul încheierii" - este indicat Chișinău, fără a fi specificat locul; la pct. 4 parafa „Timpul săvârșirii" – nu este indicată ora, sau perioada săvârșirii; - la pct. 5 parafa „Locul săvârșirii" – este indicat Chișinău fără a fi specificat locul; - la pct. 7 parafa „corpuri delicte" – nu este indicat nimic; la pct. 11 parafa „Anexe" – este indicată doar Declarația de Avere și interese personale. Alte acte, înscrisuri nu sunt indicate, iar instanța nu a înlăturat aceste omisiuni.

- instanța de judecat favorizează agentul constatator, ignorând principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancționării contravenționale;

- a fost încălcat principiul răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale (art. 9 Cod contravențional), nu a individualizat sancțiunea și nu a aplicat o sancțiune echitabilă (art. 41 alin. (1) și (2) Cod contravențional). Respectiv cumulativ circumstanțelor descrise a încălcat principiul prezumției nevinovăției (art. 375 Cod contravențional), prin faptul că avea o preconcepție în privința sa, a ignorat circumstanțele cauzei și i-a aplicat o sancțiune contravențională la o scară majorată (de 50 unități convenționale) – pentru o pretinsă întârziere de 17 minute 45 secunde), deși art. 330^2 Cod contravențional, stabilește o marjă de la 30 la 60 de unități convenționale. Inspectorul de integritate nu a argumentat nici verbal nici în procesul verbal sancțiunea prescrisă;

- instanța de judecată favorizează agentul constatator, ignorând principiul egalității armelor, iar instanța de fond a încălcat dreptul său la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO;

- nedepunerea declarației la data de 31 martie 2024 (zi de duminică) , pretinsă întârziere de 17 minute 45 secunde (depunerea declarației la 1 aprilie 2024 (zi de luni), ora 00:17:45, nu poate fi apreciată ca o contravenție, luând în considerație prevederile legale – art. 389 Codul civil, art. 109, art. 110, art. 14 alin. (4) Codul Muncii, art. 231 alin. (5) CPP, or în procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. ANI01000442 din 29 martie 2024, la pct. 4, la parafa „Timpul săvârșirii" – nu este indicat ora sau perioada săvârșirii;

- totodată, nici procesul verbal cu privire la contravenție și nici hotărârea contestată nu face referire la careva probe legale care ar demonstra vinovăția contravenientului;

- la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu s-a bazat pe careva probe pertinente concludente și utile administrate în conformitate cu Codul contravențional.

Procedura de înștiințare legală a fost executată.

4. În conformitate cu art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conformitate cu art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a admite recursul declarat de contravenientul Ion Guzun împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2024, cu casarea integrală a hotărârii, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) CPP al RM și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată,* reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Conform art. 466 Cod Contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau

instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

Colegiul Penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, Colegiul Penal reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 Cod Contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod Contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

În conformitate cu art.449 Cod de procedură penală a RM, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat; b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii:a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia

inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. (2) Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. (3) Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.

5.2. În același context, potrivit materialelor cauzei Colegiul Penal atestă că, prin procesul verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 din 29.04.2024, cet. Guzun Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM - depunerea tardivă a declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună în condițiile Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime totală de 50 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 2 500 lei. *(f.d.30)*

Prin hotărârea pronunțată, instanța de fond a respins ca fiind neîntemeiată contestația înaintată de cet. Guzun Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024, emise în baza art.330² alin. (1) Cod Contravențional al RM.

Pentru a se pronunța în acest sens instanța a reținut că, potrivit art.6 al Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, declaraţia se depune anual, până în data de 31 martie, indicându-se veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, de asemenea bunurile deținute şi interesele personale prevăzute la art.4 alin.(1) lit.b), b-m) la data depunerii declarației. Totodată, art.5 alin.(4) al aceleiași legi prevede că responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum şi pentru veridicitatea şi deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

În acest sens, instanța de fond a apreciat critic argumentul contravenientului Guzun Ion precum că a început completarea declarației la data de 31.03.2024, însă din motiv că urmau a fi efectuate mai multe operațiuni de salvare a informației care necesitau timp, declarația a fost depusă la 01.04.2024, or, făptuitorul Guzun Ion fiind subiect al declarării, cunoștea cu certitudine modalitatea și termenul limită de depunere a declarației, care rezultă din art.6 al Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, prevederi legale care sunt publice și obligatorii pentru orice subiect al declarării.

La fel, instanța de fond a remarcat faptul că contravenția de depunere tardivă a declarației de avere și interese personale se manifestă prin comportare negativă

din partea făptuitorului de a acționa în termenul prevăzut de lege, în neîndeplinirea obligației impuse de lege, materializîndu-se sub formă de inacțiune ilicită.

Potrivit art. 383 alin.(1) Cod civil, termenul se instituie prin lege, hotărîre judecătorească sau prin acordul părţilor.

Art.388 alin.(3) și (4) Cod civil statuează că dacă s-a stabilit că un anumit termen durează pînă la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă. Termenul expiră la ora 24 a ultimei zile a termenului.

Instanța de judecată a menționat că legiuitorul a indicat data limită în textul legii pînă cînd urmează ca subiecții declarării să depună declarația de avere și interesele personale și anume data de 31 martie a fiecărui an. Prin indicarea acestei date, legiuitorul a instituit termenul de decădere pentru realizarea obligației impuse de lege.

Faptul că data indicată la art.6 alin.(1) al Legii nr.133 este un termen de decădere și nu un termen de prescripție, se conchide și din voința expusă de legiuitor la art.409 alin.(1) și (2) Cod civil, care stipulează că prin lege sau prin voința părților se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept subiectiv sau încheierea unui act juridic. Dacă din lege sau din convenția părților nu rezultă în mod neîndoielnic că un anumit termen este de prescripție extinctivă, termenul se consideră termen de decădere.

Astfel, instanța de fond a reținut că din moment ce subiectul depunerii declarației nu a depus declarația de avere și interese pînă la 31 martie 2024, fapta contravențională este consumată, drept consecință intervine latura sancționatorie a prevederilor legale, la caz, atragerea la răspundere contravențională conform art. art.330/2 Cod contravenţional al RM - depunerea tardivă a declarației de avere și interese personale.

5.3. Colegiul Penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Colegiul Penal reține că, la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată că, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora *(cauza Garcia Ruiz, 26).*

În sensul art.6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

5.4. Colegiul Penal relevă că, agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. ANI 01000442 din 29 aprilie 2024 a interpretat greșit legea (a încălcat normele materiale cât și cele procesuale ale Codului contravențional).

Astfel, potrivit art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 6 alin. (1) al Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, declaraţia se depune anual, până în data de 31 martie, indicându-se veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, de asemenea bunurile deținute şi interesele personale prevăzute la art.4 alin.(1) lit.b), b-m) la data depunerii declarației. Totodată, art.5 alin.(4) al aceleiași legi prevede că responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum şi pentru veridicitatea şi deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

În condițiile legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, obligația de prezentare a declarației de avere și interese personale este inerent de drept comun (cu vocație civilă). Așadar, legea materială reglementează și o dată limită la care trebuie depusă la Autoritatea Națională

de Integritate, utilizând serviciul electronic disponibil pe pagina web oficială a instituției.

Totodată, Colegiul pena relevă că în materie de drept comun sunt reglementate anumite excepții de la termenele instituite de legile materiale, în interiorul cărora sau până la data expirării cărora o anumită obligație trebuie executată.

Astfel, potrivit art. 383 alin. (1) Cod civil, termenul se instituie prin lege, hotărîre judecătorească sau prin acordul părţilor. (2) Indiferent de temeiul apariţiei, termenul se calculează după regulile stipulate în prezentul titlu.

Art. 384 Cod civil, stabilește că, termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor şi sigur că se va produce.

Art. 389 Cod civil, stabilește expres că, dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sîmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligaţiei este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

Instanța de recurs constată că, ziua de 31.03.2024 data limită la care trebuia depusă declarația de avere și interese personale pentru anul 2023 a coincis într-o zi de duminică, iar declarația de avere și interese personale anuală depusă de Guzun Ion pentru anul 2023, este datată cu 01.04.2024, adică în ziua de luni, care este o zi lucrătoare, următoare zilei de duminică *(f.d. 21-31)*, astfel încât termenul de depunere a acesteia urma să expire la sfârșitul zilei de 01.04.2024.

În condițiile precitate, raportate la prevederile legii civile indicate la alineatele supra, instanța de judecată nu a analizat argumentele recurentului vis-a-vis de realizarea obligației subsemnatului de a prezenta declarația pe venit și interese personale pentru anul 2023 pînă la sfîrșitul zilei de luni lucrătoare (01.04.2024).

Așadar, instanța de fond, urma să examineze cauza prin conjunctura celor menționate.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționarea contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Colegiul penal elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agentul constatator și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare” instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului”, dincolo de

îndoiala rezonabilă.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30)*.

Instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

5.5. În consecință, Colegiul Penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientului.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la respingerea contestației înaintate de cet. Guzun Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024, emise în baza art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM, ca fiind neîntemeiată.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și material și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

6. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, astfel că, Colegiul Penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

7. În conformitate cu de prevederile art. art. 473 alin. (1), pct. 2) lit. c), 474 Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Recursul declarat de contravenientul Guzun Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2024, în cauza contravențională pe marginea contestației înaintate de contravenientul Guzun Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. ANI01000442 și a deciziei de sancționare din 29.04.2024, emise în baza art.330² alin.(1) Cod Contravențional al RM, *se admite, casează total hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani* din *09 iulie 2024, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) CPP al RM, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de un alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecător: Olga Cojocaru

Judecător: Vladislav Schibin